

مجموعه کتاب های آموزشی پایه (زبان آموزی)

جمله سازی

بازی

بازی

دفتر جمله نویسی

ویژه ی دانش آموزان دبستانی (دوره اول)

مؤلفان:

محمد مهدی بامشاد

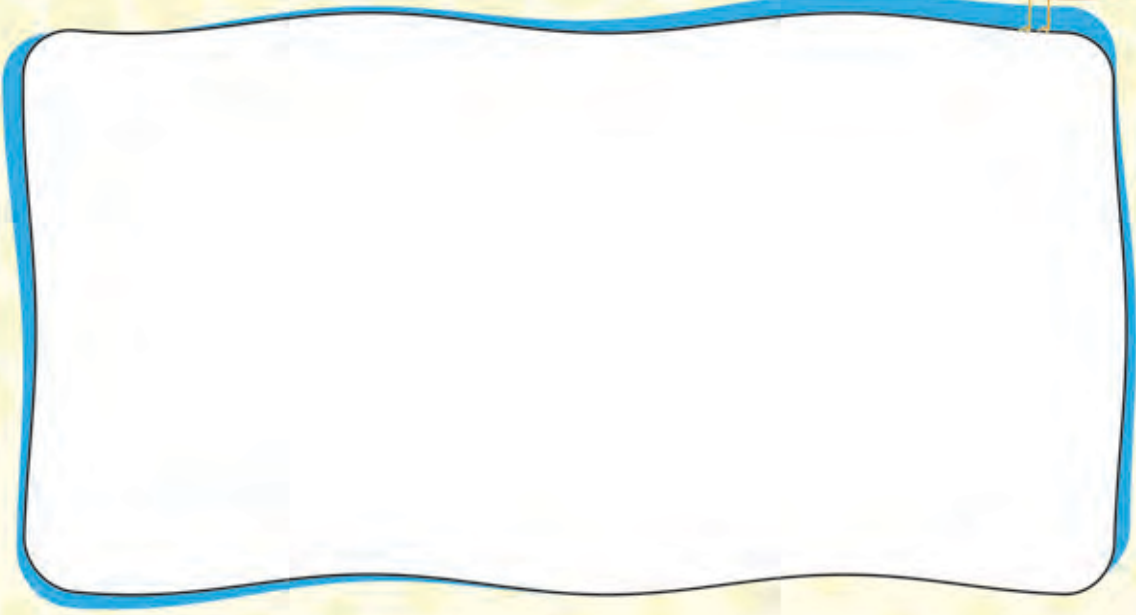
علی سعیدی

علی به مدرسه (می رود - می روم)

پدر از اداره (بر گشتم - برگشت)

مادر سفره را پهن (کردم - کرد)

عنوان : دفتر جمله نویسی
مؤلفان : محمد مهدی بامشاد - علی سعیدی
گرافیسٹ و صفحہ آرا : اکرم رضایی

انتشارت :

چاپ :

سال :

تعداد :

قیمت :

شابک :

به نام خداوند جان و خرد

نوشتن یکی از مهارت های زبانی است که از طریق آن، شخص می تواند اندیشه ها، باورها، احساسات و تجربه های دیداری، شنیداری و خوانداری خویش را به نوشتار درآورد. مهارت نوشتن به نویسنده، این امکان را می دهد تا در مورد مطالبی که می خواهد بنویسد، تفکر کند و نوشته های خود را پیرایش و ویرایش کند.

نویسنده هرچه در به کارگیری هنجارهای نگارشی توانا تر باشد، مطلبی که می نویسد، منسجم تر خواهد بود و پیام او شفاف و روشن تر به خواننده، انتقال خواهد یافت.

درست نوشتن و بیان افکار و احساسات به شیوه ی نوشتاری، توانایی بسیار ارزشمندی است که والدین و مربیان باید در خصوص آموزش آن به فرزندشان، سعی وافعی مبذول دارند. نوشتن سطوح مختلفی دارد که عبارتند از: از رو نویسی (مشق)، از بر نویسی (املا)، از خودنویسی (انشا). از خود نوشتن یا انشانویسی نیز از کلمه سازی و کلمه نویسی شروع می شود و با جمله سازی و جمله نویسی ادامه می یابد سپس با بندنویسی و متن نویسی به اوج می رسد.

جمله سازی در واقع مقدمه ای است برای آماده سازی دانش آموزان در درس انشا. در جمله سازی است که دانش آموزان می توانند اولین تجربیات خلاقیت نوشتاری را کسب کنند، با انواع جمله های خبری، پرسشی، امری و تعجبی آشنا شوند، جایگاه انواع مقوله های صرفی مثل گروه اسمی و ضمیر و... را در ساخت جمله بیاموزند.

در مجموعه کتاب های پرورش مهارت های زبان آموزی یک جلد با عنوان «بازی بازی کلمه بازی» به کلمه سازی و کلمه نویسی اختصاص یافته است و در این جلد نیز دانش آموزان با مهارت جمله سازی آشنا شده و به تمرین جمله نویسی می پردازند و در جلد بعدی نیز با فعالیت های مختلف به بندنویسی و داستان نویسی خواهند پرداخت.

این کتاب با ویژگی‌های خاص و محتوایی هدفمند، آموزش جمله‌سازی را برای دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی تدوین کرده است؛ به طوری که دانش‌آموزان بتوانند از مسیری ساده به مسیری پیچیده و در نهایت بندنویسی و انشانویسی برسند. استفاده از مثال‌های آموزشی ملموس، به کار رفته در این کتاب همراه با عناصر دیداری (خط، رنگ و شکل‌های جذاب) بستر مناسبی را برای خلق اندیشه‌های غنی، خلاقیت‌های زبانی و کسب تجارب ارزشمند را فراهم کرده است. به طوری که در پایان کار، احساس خوبی از موفقیت، نصیب دانش‌آموز می‌گردد.

برخی از اهداف جمله‌نویسی که در این کتاب دنبال گردیده است عبارتند از:

- ✓ آشنایی با ساختار اصولی جمله نویسی
- ✓ آشنایی با خلاقیت‌های زبانی در ساختار جمله
- ✓ ایجاد علاقه در نوشتن جمله به ویژه جمله‌های کامل و طولانی
- ✓ به کارگیری اندیشه قبل از سخن گفتن و نوشتن
- ✓ ایجاد توانایی برای آماده‌سازی نوشتن بند و انشا از طریق طراحی آموزشی به صورت نظام‌مند
- ✓ دقت در بیان جمله با توجه به علائم نشانه‌گذاری

امید که فعالیت‌های این کتاب بتواند موجب رشد و اعتلای زبانی دانش‌آموزان گردد و به تحقق اهداف مورد انتظار بینجامد.

زیباترین جمله‌ها تقدیم تان

مؤلفان

جمله ها را بخوان و بگو هر کدام چند کلمه دارد؟

نی نی خوابیده است.

باران می بارد.

این یک گل است.

سارا کتاب می خواند.

این درخت زیباست.

پوریا بازی می کند.

برای هر یک از این شکل ها جمله های مناسبی بساز و بگو.

همانگونه که در مقدمه آمده است، آموزش جمله نویسی، مستلزم انجام فعالیت های پیش نیاز از قبیل تمرینات شفاهی (جمله سازی) است. معمولاً این تمرینات در سال های قبل از دبستان و یک ماهه اول سال در کلاس اول، انجام می شود. اما در این کتاب لازم دانستیم در چند صفحه اولیه آن، به جهت آشنایی بیشتر و یادآوری، فعالیت هایی را ارائه دهیم.

اولیا و مربیان از دانش آموز بخواهند تا با دقت به عناصر هر جمله نگاه کند. سپس با کودک همراه شوید تا کودک بتواند در مورد جابه جایی کلمات هر جمله، اطلاعاتی کسب کند. مثال، اگر هر کدام از کلمه های جمله را تغییر بدهیم، چه تغییری در جمله صورت می گیرد؟ همچنین در مورد تعداد کلمه های هر جمله گفت و گوهایی صورت گیرد.

در فعالیت دوم دانش آموز برای هر شکل دو تا سه جمله متفاوت بسازد. هدف آشنایی با وسعت دامنه جمله سازی در زبان فارسی است. این که برای یک کلمه می توان ده ها جمله متفاوت ساخت.

پارسا برای این شکل چند جمله متفاوت ساخته است . آن ها را بخوان و جمله ی درست را علامت بزن .

- این دختر در حال گرفتن پروانه است .
- این کودک پروانه را دوست دارد .
- این دختر اردک بازی می کند .
- او با پروانه ها بازی می کند .

هر جمله را بخوان . سپس با استفاده از کلمه های سمت چپ هر بار ، کلمه ی مشخص شده را عوض کن و ببین کدام درست و کدام غلط است .

تابستان	زمستان	پاییز
آمده	نرسیده	خواهد آمد
هست	بود	نیست

- فصل بهار از راه رسیده است .
- فصل بهار از راه رسیده است .
- فصل بهار از راه رسیده است .

هر جمله را بخوان و ببین چه کلمه یا کلمه هایی اضافه آمده است . زیر آن ها را خط بکش .

او یک کتاب از داستان را خرید .	دانش آموزان روی، زیر صندلی نشستند .
دست های کثیف مسواک باعث بیماری می شود .	چوپان گرگ و سگش را با خود به گله برد .
امروز هوا بارانی است دیدم .	زهر املایش را با سه اشتباه بدون غلط نوشت .

اگر خوب به این جمله ها توجه کنی می بینی که در هر کدام کلمه ی اول یا آخر آن حذف شده است . بگو چه مشکلی پیش می آید ؟

- پدر پس از خداحافظی به مسافرت .
- بدجنس بره ی کوچولو را گرفت .
- زهرا خانم زنی با سلیقه .
- باسواد یعنی کسی که سواد داشته .

هدف از ارائه این فعالیت ها، جلب توجه هر چه بیشتر کودک به نکات دستوری و معنایی جمله هاست .

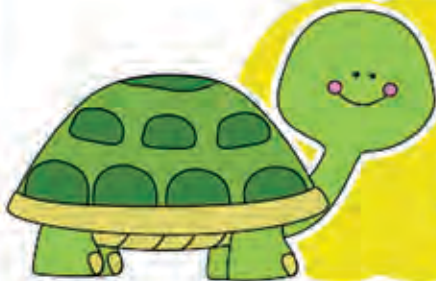

هر یک از جمله ها را بخوان و بگو از چند کلمه درست شده است . شماره آن را بنویس .

- خرس کوچولو بیمار شد .
- نیما یادش آمد که مسواک نزده است .
- علی و رضا برادر هستند .
- مدرسه ی آن ها در آن طرف خیابان است .
- یک روز اکرم مریض شد و مادرش او را به بیمارستان برد .
- گاو علف می خورد چون گیاه خوار است .

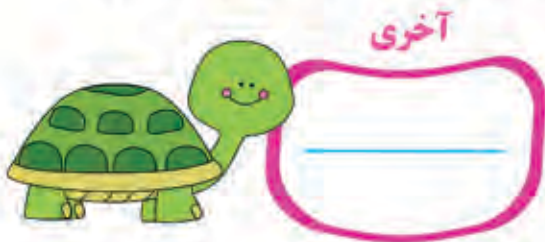
کلمه های کدام یک از جمله های زیر در جای خودش نیستند ؟ علامت بزن .

لاک پشت گفت : « ولی من نگران دوری راه نیستم . »

کفشدوزک گفت : « من یک حیوان هستم آرام . »

حالا بگو در جمله ی نامرتب بالا، کدام کلمه اول و کدام کلمه، آخر است؟ آن ها را بنویس .

کدام جمله معنی می دهد و کدام بی معنی است ؟ چرا ؟

مسابقه شروع شد و خرگوش به سرعت در آن جا برنده شد .

مسابقه شروع شد و خرگوش به سرعت به خط پایان رسید .

دانش آموز باید یاد بگیرد که در یک جمله چند تا کلمه آورده است به ویژه حروف ربط که معمولاً برخی اشتباه می کنند مثل : « و ، را ، به ، که ، از ، با و ... » وجود هر کدام از این کلمه ها در جمله، باعث تکمیل آن جمله است و یا در قسمت بعدی، هدف آشنایی با جایگاه هر کلمه در جمله است و فرد اجازه ندارد همانطور که صحبت می کند، همان طور هم بنویسد . چرا که نگارش با گویش فرق می کند . در پایان آنچه که بیش از همه اهمیت دارد، توجه به معنای هر جمله است که باید در این مورد تأکید کرد .

